

FRA paziņojums presei
Vīnē, 2017. gada 12. oktobrī

Nepietiekama neatkarība daudzām personām ar invaliditāti

Daudzas personas ar invaliditāti Eiropas Savienībā joprojām dzīvo aprūpes iestādēs. Šiem cilvēkiem pastāv izolācijas, atstumtības un pilnvērtīgas dzīves neiespējamības risks, kā arī sliktāki apstākļi nekā cilvēkiem bez invaliditātes. Tādēļ ir nepieciešamas izmaiņas personu ar invaliditāti atbalsta organizēšanā un finansēšanā, teikts Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras (FRA) jaunajos ziņojumos. Tajos ir ieteikts, kas personām ar invaliditāti jāsaņem no ES un tās dalībvalstīm, lai dzīvotu pilnvērtīgu dzīvi neatkarīgi no kopienas nodrošināta atbalsta, vienkārši braucot ar sabiedrisko transportu vai iepērkoties.

“Personām ar invaliditāti ļoti bieži ir nepietiekama izvēle un kontrole pār savu dzīvi,” saka FRA direktors [Michael O’Flaherty](#). “Lai gan ES un tās dalībvalstis ir pašas apņēmušās atbalstīt cilvēkus, lai viņi var izmantot savas tiesības uz neatkarīgu dzīvi, praksē ir vērojami trūkumi. Šie ziņojumi ir kā trauksmes signāls politikas veidotājiem, lai nodrošinātu šo tiesību pilnīgu īstenošanu visā ES.”

Šajos “**Pārejas no institucionāliem pakalpojumiem uz kopienas nodrošinātu dzīvi**” ziņojumos ir pētīti dažādi aspekti saistībā ar pārcelšanos no aprūpes iestādēm uz neatkarīgu un kopienas nodrošinātu dzīvi, t. i., tiesībām, kas iestrādātas Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām (CRPD). Tajos ir aplūkoti: [deinstitucionalizācijas plāni un saistības](#); [finansējums](#) un [to ietekme uz personām ar invaliditāti](#).

Ziņojumā redzams, ka daudzām dalībvalstīm ir deinstitucionalizācijas stratēģijas, ar ko apņemas veicināt neatkarīgu dzīvi personām ar invaliditāti. Arī ES struktūrfondos ir veikta pāreja no institucionāla uz kopienas nodrošinātu atbalstu, kas ir nosacījums finansējuma saņemšanai. Tomēr stratēģijām bieži trūkst attiecīga finansējuma, skaidru termiņu un mērķu, un līdz ar to izpaliek invalīdu organizāciju pienācīga iesaistīšanās, kavējot progresu. Turklāt daudzās dalībvalstīs joprojām tiek finansētas aprūpes iestādes.

Līdz ar koordinācijas trūkumu starp dažādām dalībvalstu un vietējām iestādēm, kas piedāvā atbalstu, personas ar invaliditāti parasti dzīvo sliktākos apstākļos nekā personas bez invaliditātes. Tas ir jo īpaši izteikti, ja šiem cilvēkiem ir smagi traucētas funkcijas. Tas bieži liek viņiem justies izstumtiem un nespējīgiem kontrolēt savas dzīves.

Tas norāda uz nepieciešamību sagatavot skaidrus plānus ar attiecīgiem resursiem attiecībā uz finansējumu un atbildību par aprūpes iestāžu slēgšanas atbalstu un kopienas nodrošinātas dzīves veicināšanu, piemēram, nodrošinot kvalitatīvu personīgās palīdzības iespēju diapazonu. Attiecīgam kopienas atbalstam ir jābūt, lai atbalstītu personas ar invaliditāti, kad tās atstāj aprūpes iestādes. Tādēļ ir būtiski nodrošināt piekļuvi ikdienas pakalpojumiem, piemēram, transportam, veselības aprūpei un izglītībai. Būtiska ir arī personu ar invaliditāti un viņu pārstāvošo organizāciju iesaistīšana lēmumu pieņemšanā un progresa uzraudzībā, lai nodrošinātu, ka viņu vajadzības ir apmierinātas un viņi var izmantot savas tiesības uz neatkarīgu dzīvi.

Lai iegūtu plašāku informāciju, rakstiet uz e-pasta adresi: media@fra.europa.eu / Tālr.: +43 1 580 30 642.

Piezīmes redaktoriem

FRA ir neatkarīga ES struktūra, kuras mērķis ir sniegt palīdzību un speciālas zināšanas pamattiesību jomā ES un tās dalībvalstīm. Plašāka informācija par *FRA* darbu invaliditātes jomā ir pieejama mūsu [tīmekļa vietnē](#).